



Indiener: College van burgemeester en wethouders

Datum: 11 februari 2020

Portefeuillehouder(s): Wethouder Becht

Portefeuille(s): Werk & inkomen

Contactpersoon: F. Pleket

Tel.nr.: 8327

E-mailadres: pleket.f@woerden.nl

Onderwerp:

zienswijze op kaderbrief 2021 van Ferm Werk

Samenvatting:

De raad stelt een zienswijze op de Kaderbrief 2021 van Ferm Werk vast. Met de zienswijze reageert de raad op de beleidsvoornemens van Ferm Werk. De raad gaat daarbij in op thema's uitstroomambitie, samenwerking en het tempo waarmee projecten worden uitgevoerd.

Gevraagd besluit:

De raad stelt de volgende zienswijze vast:

De raad heeft kennisgenomen van de Kaderbrief 2021, kan er in hoofdlijn mee instemmen en wil ter ondersteuning de volgende aandachtspunten benadrukken:

1. De raad herkent zijn input om meer aandacht te besteden aan de participatie van inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, maar betreurt het dat de projecten (Ferm Wijzer, werkleerlijnen, basisarbeidsmarkt) zo traag geïmplementeerd worden. De raad wil hiervoor expliciete aandacht in de begroting 2021 en de aankomende kwartaalrapportages in 2020.
2. Formuleer de uitstroomambitie zo stevig mogelijk. 15% van het bestand is het minimum. De raad dringt er op aan alles op alles te zetten om dit streefcijfer te overtreffen. Uitgangspunt daarbij zou moeten zijn om de cliënten zoveel mogelijk te benaderen vanuit wat zij wél kunnen.
3. In de kaderbrief staan behartenswaardige teksten over (keten)samenwerking. De raad ondersteunt dit en dringt er aan hier concrete invulling aan te geven. Zoek resultaatgerichte samenwerking met werkgevers en andere partijen. Ferm Werk hoeft de uitstroomambitie niet alleen te realiseren. Werkgevers, re-integratiebedrijven en andere partners kunnen een belangrijke rol spelen. De raad dringt er – in lijn met een eerdere motie – op aan het werkgeversservicepunt te optimaliseren en ook verder (keten)samenwerking echt vorm te geven en over de concrete invulling en resultaten daarvan te rapporteren.
4. De raad is benieuwd naar de eigen evaluatie van Ferm Werk n.a.v. de evaluatie van de Participatiewet door het SCP en ziet dat graag terugkomen in de begroting 2021 e.v.
5. De raad vraagt Ferm Werk de begroting 2021 zo realistisch mogelijk op te stellen. De afgelopen jaren was het verschil tussen begroting en rekening te groot, waardoor onnodig begrotingsbeslag wordt gelegd.

De raad wijst er bovendien op dat de gemeente Woerden bezig is met een strategische heroriëntatie, die de basis moet vormen voor een structureel begrotingsevenwicht. De keuzes die in het kader van de heroriëntatie gemaakt moeten worden zullen ook beleidsmatige en financiële consequenties voor Ferm Werk kunnen hebben. De raad verzoekt Ferm Werk zich voor te bereiden op bezuinigingen en daar zelf proactief voorstellen voor te doen.

Tot slot dringt de raad er op aan dat Ferm Werk actief stuurt op het realiseren van een zo hoog mogelijke NTV.

Inleiding

Waarom wordt dit voorstel nu voorgelegd?

De kaderbrief dient als basis voor de programmabegroting 2021 e.v. van Ferm Werk. Om die rol te kunnen vervullen is het belangrijk dat de raad nu zijn zienswijze daarop geeft, zodat Ferm Werk deze nog kan meenemen bij het opstellen van de begroting.

Participatieproces

Hoe is dit voorstel tot stand gekomen

Dit voorstel is tot stand gekomen op basis van de input uit de politieke avond d.d. 30 januari.

Daarnaast is de schriftelijke input van de Participatieraad betrokken. Met deze Participatieraad vindt op 12 februari nog een verdiepend gesprek plaats. Van de uitkomst daarvan zullen wij u op de hoogte stellen.

Wat willen we bereiken?

We willen bereiken dat Ferm Werk de input van de gemeenteraad van Woerden verwerkt in zijn (beleids)begroting, zodat de visie van de raad zo goed mogelijk vertaald kan worden in de concrete keuzes en het handelen van Ferm Werk

Wat gaan we daarvoor doen?

We zullen Ferm Werk informeren over uw zienswijze en de verwerking ervan bewaken.

Argumenten

De zienswijze vaststellen, omdat

de zienswijze aansluit op de input van de raad.

De gemeenschappelijke noemer van de input van de raad tijdens de politieke avond had betrekking op de genoemde aspecten van de zienswijze: het (lage) tempo waarmee projecten worden geïmplementeerd, de beperkte uitstroomambitie, het gebrek aan zichtbare resultaatgerichte samenwerking met maatschappelijke partners en de consequenties die Ferm Werk verbindt aan de SCP-evaluatie van de Participatiewet.

1. *Het tempo waarmee de projecten vorm krijgen inderdaad hoger kan.*
Met name het tempo waarmee werkleerlijnen vorm krijgen mag hoger. Met de raad zijn wij van mening dat deze een belangrijk instrument kunnen zijn om te uitstroom te bevorderen juist in die sectoren waar veel behoefte is aan personeel.
2. *De uitstroomambitie stevig hoort te zijn.*
Vooropgesteld: de uitstroomresultaten van Ferm Werk zijn zeker niet slecht vanuit regionaal of landelijk perspectief gezien. Dat mag op zich echter geen voldoende argument zijn. Juist de gunstige arbeidsmarkt en het commitment met het thema van de inclusieve arbeidsmarkt zou nu betere mogelijkheden moeten bieden ook voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. We lezen in de kaderbrief relativeringen en soms is het ook zo dat maatschappelijke participatie het hoogst haalbare is. Maar wij hebben de overtuiging dat de inwoners die gebruik maken van de diensten van ferm Werk het meest gediend zijn met een benadering die het maximale uit hen haalt.

3. *De mate van samenwerking is al een aantal jaar een belangrijk thema.*

Wij zien bij Ferm Werk veel commitment om een breed scala van diensten te leveren. Maar we hebben de indruk dat dit soms (te) ver gaat: Ferm Werk zou er o.i. soms beter aan doen om samenwerking te zoeken. Met werkgevers. Met 'collega re-integratiebedrijven'. Soms zijn gespecialiseerde bedrijven beter en effectiever in staat bepaalde cliëntgroepen te helpen. We verwachten in de Q2 rapportage van 2020 een eerste concrete rapportage hierover. Daar heeft uw raad al eerder om gevraagd. Maar het is goed om het ook in deze zienswijze nog eens te herhalen, om het belang dat college en raad hier aan hechten nog eens te benadrukken.

4. *De evaluatie van het functioneren van de Participatiewet is van groot belang.*

Het sociaal cultureel planbureau heeft een kritische evaluatie van de werking van de Participatiewet opgesteld. Ferm Werk zegt vervolgens in de kaderbrief "Het is daarmee van het grootste belang om de koers die Ferm Werk heeft ingezet te continueren". Wij zijn het eens met de uitnodiging van de raad om hierop meer kritisch te reflecteren: kan Ferm Werk echt niet meer dan ze nu al doet doen om de positie van haar klanten op de arbeidsmarkt te verbeteren?

5. *De financiën vragen aandacht.*

Hoewel de kaderbrief primair een beleidsdocument is en de financiële begroting pas in een volgende aan de orde is, stellen wij de raad voor toch enkele aandachtspunten te benoemen.

De afgelopen jaren valt de rekening van Ferm Werk aanzienlijk gunstiger uit dan begroot. In het kader van het dekkingsplan is al een voorschot op dit voordeel genomen door een baat van ruim 500K op te nemen. Maar beter dan rekenen op een rekeningsoverschot is het om zorgvuldiger te ramen. We stellen de raad voor om hiertoe op te roepen.

Daarnaast is er de strategische heroriëntatie, die consequenties voor Ferm Werk kan hebben. Dit is in eerste instantie een gemeentelijke aangelegenheid, maar het zou goed zijn als Ferm Werk mee denkt binnen zijn eigen thema. Dat sluit aan op een vergelijkbare vraag die al door Bodegraven-Reeuwijk bij Ferm Werk is neergelegd.

Tot slot roept de raad Ferm Werk op om actief de sturen op het realiseren van een zo hoog mogelijke NTW.

Kanttelingen, risico's en alternatieven

Tijdens de politieke avond van 30 januari zijn vragen gesteld over 'het afscheid nemen van aanbieders' en 'het inzetten van meerdere macrobudgetten' die wij niet hebben opgenomen in de voorgestelde zienswijze, omdat het naar ons inzicht meer technische vragen zijn. Deze kunnen als volgt worden beantwoord.

- a. Het afscheid van aanbieders (opdrachtgevers) heeft betrekking op het beëindigen van contracten met aanbieders van werk, dat door medewerkers en cliënten van ferm Werk wordt uitgevoerd in de vorm van aangepast of beschut werk of werk in het kader van een participatietraject. Zo heeft bijvoorbeeld De Bijenkorf zich teruggetrokken. Dat leidt ertoe dat er minder werk is en tevens dat de netto toegevoegde waarde afneemt.
- b. De inzet van meerdere macrobudgetten is een reactie op de, ook financiële, verkokering in het zorg- en re-integratielandschap. In de praktijk komt Ferm Werk veel cliënten tegen met problemen op verschillende leefgebieden die gebruik maken van verschillende voorzieningen en regelingen met ieder hun eigen financieringsstromen zoals Wmo, WAO of Wajong. De mogelijkheid voor deze inwoners om optimaal te participeren op de best passende plek staat voorop. Daarbij moet worden samengewerkt met bijvoorbeeld zorgorganisaties en het UWV en zou de financiering niet in de weg moeten staan. Bij het arrangeren naar zo'n best passende plek voor deze cliënten kan dan ook budget van Wmo, Wlz of Wajong een rol spelen.

Ad 2. *De uitstroomambitie moet stevig zijn.*

Met betrekking tot de uitstroomambitie nog het volgende. Tijdens de politieke avond van 30 januari gingen vele percentages over tafel. Ferm Werk noemt er in de kaderbrief meerdere. Zo is er de 2% bestandafname. Dit is het saldo van alle nieuwe instroom en alle uitstroom (naar werk, door verhuizing, het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, etc.) Dan is er de uitstroomambitie van 15% van het bestand per 1 januari. Stel dat er per 1-1-2021

580 mensen in het bestand zitten, dan is de uitstroomambitie 87 personen. Wordt dat aantal van 87 gerelateerd aan het deel van het bestand dat perspectief heeft op de arbeidsmarkt (naar de inschatting van Ferm Werk) dan is dat 43%.

Deze uitstroomambitie is de professionele inschatting van ferm Werk. Die willen wij respecteren en niet zo maar vervangen door een hoger percentage. Maar in het belang van zowel de betrokken inwoners als van de gemeente als financier willen wij kunnen zien dat Ferm Werk alles op alles zet om het streefcijfer te halen en liever nog te overtreffen.

Ad 5. De financiën vragen aandacht.

Het is lastig om bezuinigingen in te boeken op de uitgaven aan gemeenschappelijke regelingen, omdat een door het AB van de gemeenschappelijke regeling vastgestelde begroting voor de gemeenten verplichtend is. Dat vereist dat een gemeente die bezuinigingen (of intensiveringen) wil doorvoeren deels afhankelijk is van de keuzes die de andere deelnemende gemeenten maken.

Financiële gevolgen van het voorgestelde besluit

De kaderbrief kijkt wel vooruit naar de financiën van 2021 e.v., maar heeft op zichzelf geen financiële implicaties. Die worden pas zichtbaar in de begroting 2021 e.v.

Communicatie

Het raadsbesluit zal aan Ferm Werk overgebracht worden.

Vervolgproces

Ferm Werk zal de zienswijzen van de deelnemende gemeenten betrekken bij het opstellen van de begroting 2021 e.v. Deze zal opnieuw om een zienswijze aan de raden worden aangeboden. Na definitieve vaststelling van de begroting door het AB van ferm Werk moeten de opgenomen bedragen in de gemeentebegrotingen worden opgenomen.

Bevoegdheid raad:

De raad is op grond van de GR Ferm Werk bevoegd een zienswijze op de kaderbrief in te dienen.

Bijlagen:

Kaderbrief 2021 Ferm Werk Corsanummer 20.000509
Brief van de Participatieraad over de kaderbrief corsanummer 20.001808

De indiener: College van burgemeester en wethouders

De secretaris,

drs. M.H.J. van Kruijsbergen MBA

De burgemeester,

V.J.H. Molkenboer